

UNIwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny
KATEDRA FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ

Nazwa przedmiotu:	Teorie i metodologie badań językoznawczych	Punkty ECTS:	3
Forma zajęć / liczba godzin:	ćwiczenia konwersatoryjne	15	
Koordinator przedmiotu:	dr hab. Agnieszka Zatorska		
Prowadzący zajęcia:	dr hab. Agnieszka Zatorska		
Skrócony opis przedmiotu:	Przedmiot ma za zadanie przedstawienie zarysu dziejów językoznawstwa, jak również prezentację współczesnych teorii i metodologii obecnych w lingwistyce.		
Wymagania wstępne:	Spełnienie wymogów określonych przy przyjęciu na studia slawistyczne drugiego stopnia w UŁ.		
Efekty kształcenia:	W efekcie odbytego kursu student powinien:		
Wiedza:	<ol style="list-style-type: none"> 1. mieć pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej językoznawstwa, być w stanie ją rozwijać i stosować w działalności zawodowej (01F--2A_W01); 2. mieć szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych z zakresu językoznawstwa, a także uporządkowaną wiedzę z dziejów teorii i badań językoznawczych (01FS-2A_W02); 3. mieć uporządkowaną wiedzę dotyczącą południowosłowiańskiego językoznawstwa (w zakresie wybranych aspektów; praktycznie omówienie najważniejszych teorii i metodologii w historii językoznawstwa i obecnie nie pozwala na rozwinięcie tematu badań językoznawczych w krajach południowosłowiańskich) (01FS-2A_W03). 4. mieć wiedzę o powiązaniu dyscyplin filologicznych z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy oraz mieć świadomość miejsca własnej dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych (01F--2A_W07). 		
Umiejętności:	<ol style="list-style-type: none"> 1. umieć na podstawie posiadanej wiedzy w sposób oryginalny rozwiązywać złożone problemy, integrując wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych; szczególnie z dyscyplin korespondujących z językoznawstwem: filozofią, historią, antropologią, psychologią, socjologią, teorią literatury i innymi (01F--2A_U02); 2. potrafić wyszukiwać, analizować i użytkować informacje w zakresie różnych teorii językoznawczych, wykorzystując różne źródła i formułować na tej podstawie krytyczne sądy (01F--2A_U10); 3. samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze; potrafić korzystać z literatury przedmiotu zarówno polecanej, jak i samodzielnie wybranej (01F--2A_U11). 		

Kompetencje społeczne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozumieć potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafić przekonać innych o tej konieczności (01F--2A_K01); 2. potrafić odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań (01F--2A_K04); 3. dysponować umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi, które predysponują do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy (01F--2A_K08).
Treści kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarys dziejów językoznawstwa: Starożytność – Indie i Grecja. 2. Średniowiecze. 3. Renesans. 4. Racjonalizm i empiryzm. 5. Ewolucjonizm. 6. Młodogramatycy. 7. Filozofia języka w pierwszej połowie XX wieku. 8. Strukturalizm. 9. Relatywizm językowy. 10. Pragmatyka. 11. Generatywizm. 12. Kognitywizm. 13. Geneza i rozwój różnych rodzajów pisma. 14. Typologia języków świata.
Metody i kryteria oceniania:	<p>Student jest oceniany na podstawie obecności na zajęciach (20%) i aktywnego w nich udziału (20%). Podstawą oceny jest jednak egzamin ustny z przedmiotu (60%).</p>
Metody dydaktyczne:	<p>Ćwiczenia konwersatoryjne prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, która następnie umożliwia dyskusję nad przedstawionymi zagadnieniami, a także referowanie odpowiednich lektur specjalistycznych przez studentów; stosowane są także elementy dyskusji i pracy zespołowej.</p>
Literatura:	<p>a) Literatura podstawowa:</p> <p>I. Bobrowski, <i>Zaproszenie do językoznawstwa</i>, Kraków 1998. R. Grzegorzczkova, <i>Wstęp do językoznawstwa</i>, Warszawa 2007. A. Heinz, <i>Dzieje językoznawstwa w zarysie</i>, Warszawa 1983. G. Helbig, <i>Dzieje językoznawstwa nowożytnego</i>, Wrocław 1982. Cz. Lachur, <i>Zarys językoznawstwa ogólnego</i>, Opole 2004. J. Maćkiewicz, E. Łuczyński, <i>Językoznawstwo ogólne</i>, Gdańsk 2002. T. Milewski, <i>Językoznawstwo</i>, Warszawa 2004, wydanie siódme. <i>Encyklopedia językoznawstwa ogólnego</i>, red. K. Polański, Wrocław–Warszawa–Kraków 2003.</p> <p>b) Literatura uzupełniająca:</p> <p>J. Anusiewicz, <i>Lingwistyka kulturowa</i>, Wrocław 1995. A.J. Ayer A, <i>Filozofia w XX wieku</i>, Warszawa 2000. E. Cassirer, <i>Symbol i język</i>, Poznań 2004. F. De Saussure, <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>, dowolne wydanie. <i>Encyklopedia PWN – Obyczaje, języki, ludy świata</i>, Warszawa 2007. R. Grzegorzczkova, <i>Wprowadzenie do semantyki językoznawczej</i>, Warszawa 2001, wyd. trzecie. S. Karolak, <i>Podstawowe struktury składniowe języka polskiego</i>, Warszawa 2002. M. Kuckenburger, <i>Pierwsze słowo</i>, Stuttgart 2004, Warszawa 2006.</p>

	<p>G. Lakoff, M. Johnson, <i>Metafory w naszym życiu</i>, wyd. pol. Warszawa 1988.</p> <p>J. Lyons, <i>Semantyka</i>, Warszawa cz. 1 1984, cz. 2 1989.</p> <p>L. Majewicz, <i>Języki świata i ich klasyfikowanie</i>, Warszawa 1989.</p> <p>P. Mecner, <i>Elementy gramatyki umysłu</i>, Kraków 2007.</p> <p>G.A. Miller, <i>The Science of Words</i>, New York 1996.</p> <p>B. Sigurd, <i>Struktura języka</i>, wyd. szw. 1971, pol. 1975.</p> <p>P. Stalmaszczyk, <i>Źródła pragmatyki formalnej i formalnych badań nad kontekstem</i>, [w:] <i>Pragmatyka, retoryka, argumentacja. Obrazy języka i dyskursu w naukach humanistycznych</i>, red. P. Stalmaszczyk i P. Cap, Kraków 2014, s. 61-82.</p> <p>J.R. Taylor, <i>Gramatyka kognitywna</i>, Kraków 2007.</p> <p>A. Wierzbicka, <i>Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne</i>, Lublin 2006.</p>
Informacje dodatkowe:	Brak.